

สรุปหัวข้อข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญ นสพ.ประจำวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง	สื่อ
1. เทรดวอร์ทูปผลไม้	โพสต์ทูเดย์
2. คอลัมน์: มองทั่วทิศเมืองไทย: พระตำหนักแก้วนพพะยา	ไทยรัฐ
3. คอลัมน์: หน้ามองฟ้า เท้าหยั่งดิน: 4 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำภาคใต้	ไทยรัฐ
4. 'ปฏิรูปที่ดินฯ-กรมชล'อัดงบ5พันล.	ข่าวสด
5. 'ส.ป.ก.-กรมชล'ทุ่ม5.4พันล้าน จัดการสาธารณูปโภคเข้าพื้นที่	มติชน
6. อีซูเร่งทำลายเนื้อวัวป่วยไปแลนด์	มติชน
7. คอลัมน์: sustainpreneur: ดิจิทัลนอว์ค์กร ของที่กิจการยุคใหม่ต้องม	กรุงเทพธุรกิจ
8. คอลัมน์: เฉลียงไอเดีย: สำรวจเส้นทางกาแฟไทย ปักหมุดภาคเหนือ'เมืองกาแฟ'	มติชน
9. วิถีไทย: จัดกิจกรรมวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลกต้นลุ่มน้ำอิงขึ้นทะเบียนรมชาไซด์	ไทยโพสต์

ข่าวสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
จากหนังสือพิมพ์ โพสต์ทูเดย์
หัวข้อข่าว : เทรดวอร์ทุบผลไม้

วันศุกร์ที่ 3 กุมภาพันธ์ 2562
ฉบับที่ : 5841 หน้า : A1 (กลาง)

เทรดวอร์ทุบผลไม้

กำลังซื้อคนจีนหด หวั่นสั่งหนีสัญญาของทุเรียน-มังคุดอ่วม ผลผลิตล้นตลาด

โพสต์ทูเดย์ - หวั่นล้งจีนทิ้งสัญญาผลไม้ทุเรียน มังคุด หลังกระทบสงครามการค้า สศก.ระบุไม่พบสัญญาณ

แหล่งข่าวจากกลุ่มผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารเปิดเผยว่า ขณะนี้ภาเอกชนจับตาสถานการณ์การส่งออกสินค้าผลไม้ไปจีนว่าจะมีผลกระทบจากสงครามการค้าหรือไม่ เนื่องจากกำลังซื้อผู้บริโภคโดยเฉพาะจีนลดลงอย่างต่อเนื่อง เบื้องต้นพบว่าสินค้ามังคุดปีนี้เริ่มมีปัญหาดตลาดส่งออก ทำให้ราคาหน้าสวนลดลง โดยปี 2560 ราคาหน้าสวนที่ จ.นครศรีธรรมราชอยู่ที่กิโลกรัมละ 80-120 บาท แต่ปี 2561 ลดลงเหลือประมาณกิโลกรัมละ 60 บาท

“สิ่งที่กังวลมากที่สุด คือทุเรียน เนื่องจากที่ผ่านมาล้งจีนมาทำสัญญาซื้อขายกับไทยจำนวนมาก หากมีปัญหาเกรงว่าจะทิ้งสัญญาซื้อขาย ตลาดทุเรียนจะกระทบมาก” แหล่งข่าวระบุ

ทั้งนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) รายงานว่า มูลค่าการส่งออกทุเรียนจากไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีนในปี 2559 มีมูลค่า 10,217 ล้านบาท ปี 2560 รวม 8,870 ล้านบาท ปี 2561 รวม 15,899 ล้านบาท สำหรับการส่งออกมังคุดไปจีน ปี 2559 มูลค่ารวม

1,627 ล้านบาท ปี 2560 มูลค่า 2,013 ล้านบาท ปี 2561 มูลค่า 3,360 ล้านบาท คาดว่าปี 2562 จะมีทุเรียนออกสู่ตลาดประมาณ 6-7 แสนตัน เพิ่มขึ้น 5.5% และมังคุดประมาณ 1.5-1.7 แสนตัน เพิ่มขึ้น 0.82%

นางอัญชญา ตราโช รองเลขาธิการ สศก.เปิดเผยว่า สศก.ได้ติดตามผลกระทบของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน กรณีการซื้อขายสินค้าผลไม้ไทยที่จีนได้เข้ามาติดต่อซื้อขายผ่านเอเยนต์ในไทยหรือล้งจีน ยังไม่พบสัญญาณที่น่าเป็นห่วง ทั้งทุเรียน มังคุด ซึ่งเป็นสินค้าที่ชาวจีนนิยมบริโภค และเข้ามาจับคู่ธุรกิจกับผู้ประกอบการไทย โดยผู้ประกอบการของไทยแจ้งว่า ยังไม่มีการยกเลิกสัญญาการซื้อขาย

“ได้สอบถามผู้ประกอบการล้งผลไม้โดยตรง โดยเฉพาะทุเรียน ซึ่งทางผู้ค้าจีนยืนยันว่า แม้เศรษฐกิจในประเทศอาจจะมีปัญหาเรื่องเทรดวอร์ แต่การบริโภคผลไม้ยังไม่มีการทำที่ที่จะยกเลิกคำสั่งซื้อ โดยล้งระบุว่าเขาไม่เกี่ยวเรื่องราคา แต่ขอให้ทุเรียนที่มีคุณภาพตามที่คนจีนต้องการ ดังนั้นในเรื่องทุเรียนเบื้องต้น สศก.ยังเชื่อว่าไม่น่ากังวล ในขณะที่มังคุดยังไม่ทำที่ใดๆ เช่นเดียวกัน” นางอัญชญา กล่าว ■

มองทั่วทิศเมืองไทย

พระตำหนักกว๊านพะเยา

“พระตำหนักกว๊านพะเยา” ตั้งอยู่ภายในบริเวณศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพะเยา เขต 1 (พะเยา) อ.เมืองพะเยา เป็นที่ประทับของ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ “สมเด็จพระย่า” หลังจากมีการปรับปรุงใหม่ได้เปิดให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าตลอดจนนักท่องเที่ยวเข้าชม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้รูปแบบพิพิธภัณฑ์

นายสมชาติ ธรรมขันธา ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเขต 1 (พะเยา) เล่าว่า พระตำหนักกว๊านพะเยาก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ.2514 โดยกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยพระตำหนักแห่งนี้สมเด็จพระย่าเสด็จมาประทับ ณ พระตำหนักหลังนี้เป็นเวลา 7 ปี

พระตำหนักกว๊านพะเยาเป็นพระตำหนัก 2 ชั้น ทาสีฟ้ามีการปรับปรุงขึ้นมาใหม่ เปิดให้นักท่องเที่ยว กลุ่มนักเรียน นักศึกษา เข้าเยี่ยมชม

สำหรับการเยี่ยมชมถ้าเป็นด้านนอกก็สามารถเข้าชมได้ทุกวัน แต่ถ้าเป็นด้านในในช่วงนี้เป็นการทดลองเปิดแต่ก็สามารถเปิดให้นักท่องเที่ยวชมได้ นักท่องเที่ยวต้องทำหนังสือแจ้งเข้ามา หากเป็นหมู่คณะจะมีเจ้าหน้าที่พาเข้าชมพร้อมกันให้ความรู้ไปด้วย

ด้านในพระตำหนักมีการจัดแสดงพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระย่า ขณะเสด็จมา จ.พะเยา พระองค์ท่านเสด็จมาประทับที่นี่ทั้งหมด 9 ครั้ง ภาพที่จัดแสดงเป็นภาพพระราชกรณียกิจขณะสมเด็จพระย่าเสด็จทรงงาน โรงเรียน ตชด. เสด็จไปที่กว๊านพะเยา ทรงช่วยกันเก็บผักตบชวาในกว๊านพะเยา และทรงเล่นแปดอง

ถือได้ว่าพระองค์ท่านทรงนำกีฬาแปดองมาให้คนไทยได้รู้จัก และคนพะเยาก็รู้จักกีฬาแปดองเป็นอันดับแรกของเมืองไทย ที่สำคัญคือพระองค์ท่านเสด็จออกมาพบข้าราชการและประชาชนที่มาเข้าเฝ้าโดยไม่ได้อธิษฐานขอพร นอกจากนั้นยังมีภาพสิ่งของเครื่องใช้ส่วนพระองค์ด้วย

หากนักท่องเที่ยวสนใจจะเดินทางไปเที่ยวชมพระตำหนักกว๊านพะเยา แบบเป็นหมู่คณะก็สามารถประสานไปยังศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพะเยาเขต 1 (พะเยา) ได้ทางรายินดีจะจัดเจ้าหน้าที่พาเที่ยวชมพร้อมอธิบายรายละเอียดต่างๆทั้งหมดให้ทราบ.

จรัสพงษ์ เสมอเชื้อ/รายงาน

4 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำภาคใต้

การประท้วงของเครือข่ายปกป้องดิน น้ำ ป่า นครศรีธรรมราช-พัทลุง ส่งผลให้โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในภาคใต้ 4 โครงการ ถูกรัฐบาลสั่งชะลอการดำเนินโครงการออกไป จนกว่าจะได้ข้อสรุปการพิจารณาผลกระทบอย่างรอบด้านจากคณะกรรมการร่วมกัน 3 ฝ่าย

“รัฐบาลพยายามหาทางออกที่เหมาะสม ที่ผ่านมามีการชี้แจงสร้างการรับรู้ รับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน มีคนเห็นด้วยมากกว่าคนไม่เห็นด้วยแต่คนที่ไม่เห็นด้วยจะแรงและยังมีการอ้างเรื่องสิทธิมนุษยชน หากคัดค้านกันอยู่อย่างนี้ไม่ได้ข้อยุติเสียที่ทำให้ประโยชน์ที่จะได้รับกลับมาโดยรวมจะช้า เพราะเชื่อเป็นโจทย์สำคัญในการรวมน้ำ เก็บน้ำ กระจายน้ำ ถ้าไม่มีข้อเสนอจะควบคุมบริหารจัดการน้ำไม่ได้”

ถ้อยแถลงของพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แสดงว่า ทั้ง 4 โครงการจะเดินหน้าต่อภายใต้คณะกรรมการ

ร่วม 8 ฝ่าย เพราะทั้ง 4 โครงการ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีให้กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างแล้ว 2 โครงการ...โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช และโครงการอ่างเก็บน้ำวังหีบ ได้ผ่านการศึกษาคความเหมาะสมผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมีการสร้างการรับรู้แก่ชาวบ้านไปหลายครั้ง

ประชาชนส่วนใหญ่กว่า 90% เห็นด้วย...คณะรัฐมนตรีจึงได้เห็นชอบให้ก่อสร้าง

ส่วนอีก 2 โครงการ...โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์ อยู่ระหว่างการเตรียมเรื่องเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อนำเสนอกรม. ส่วนโครงการคลองประ อยู่ในพื้นที่ตอนการสำรวจออกแบบ

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ยากจะให้รัฐบาลตระหนัก...มติคณะรัฐมนตรีออกมาแล้วต้องศักดิ์สิทธิ์ ไม่ใช่ใครอยากจะล้มก็ล้ม แต่อาจจะแก้ไขในจุดบกพร่องได้ตรงไหนไม่เหมาะ แก้ไขให้เหมาะสมแบบกันตรงไหนถาวรนั้น

และหวังว่าเมื่อคณะกรรมการร่วม 3 ฝ่ายมีมติเช่นไร ทุกฝ่ายต้องเคารพ...ไม่ใช่ตั้งใจยึดอาชีพประท้วง โดยไม่ยอมฟังเหตุผลของฝ่ายอื่น.

ส-เล-เต

'ปฏิรูปที่ดินฯ-กรมชล'อัดงบ5พันล. ทำแหล่งน้ำ1.57แสนไร่พื้นที่สปก.-ถนนไฟฟ้าพร้อม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินฯ จับมือกรมชลฯ อัดงบ 5.39 พันล้าน ลุยโครงการเพิ่มแหล่งน้ำต้นทุน 1.57 แสนไร่ พร้อมระบบไฟฟ้า ถนน และสาธารณูปโภค พื้นฐาน ในที่ดิน ส.ป.ก. พร้อมวางแผน 5 ปี ให้ครอบคลุมเป้าหมาย 1.6 ล้านไร่ ในพื้นที่ 72 จังหวัด

นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เปิดเผยว่า ส.ป.ก. อยู่ระหว่างดำเนินการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาที่ดิน ส.ป.ก. ตามแผนปี 2561-2565 ครอบคลุมพื้นที่ ส.ป.ก. 1.6 ล้านไร่ ใน 72 จังหวัด โดยร่วมกับ 8 หน่วยงาน กรมชลประทาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กรมพัฒนาที่ดิน ฯลฯ

โดยร่วมกับกรมชลประทาน ตามแผน 5 ปี 2561-65 มีเป้าหมายการพัฒนาพื้นที่ส.ป.ก. ร่วมกัน 110 โครงการ ใน 17 จังหวัด งบ 5,393 ล้านบาท ครอบคลุมพื้นที่ส.ป.ก. 157,151 ไร่ ปี 2561 จำนวน 15 โครงการ วงเงิน 1,046 ล้านบาท ครอบคลุมพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 38,651 ไร่ ดำเนินการไปแล้ว 8 โครงการ วงเงิน 208.33 ล้านบาท อยู่ระหว่างดำเนินการ 7 โครงการ วงเงิน 837.96 ล้านบาท ส่วนปี 2562 มีแผนดำเนินการ 27 โครงการ 987 ล้าน

บาท ครอบคลุมพื้นที่ ประมาณ 40,000 ไร่ นอกจากนี้ ยังมีแผนที่จะดำเนินการในช่วงปี 2563-2565 คาดว่า จะมีการพัฒนาพื้นที่ร่วมกันจำนวน 68 โครงการ คาดว่า จะมีพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่า 78,500 ไร่ ภายใต้วงเงิน 3,923.48 ล้านบาท

“การพัฒนาที่ดิน ส.ป.ก. กระทรวงเกษตรฯ เพียงหน่วยงานเดียวทำไม่ได้ ต้องบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้ที่ดิน ส.ป.ก. มีทั้งระบบไฟฟ้า ประปา ถนน และสาธารณูปโภคพื้นฐาน ที่จะให้เกษตรกรใช้ประกอบอาชีพ ไม่ให้คนที่ได้สิทธินำไปขายต่อ พร้อมจัดเจ้าหน้าที่สำรวจความถูกต้องของสิทธิ หากพบว่าไม่ถูกต้อง ก็จะต้องนำมาจัดสรรใหม่ คาดว่าไม่เกินปีนี้น่าจะสรุปได้ว่า มีที่ดิน ส.ป.ก. ที่ผู้ถือครองไม่มีสิทธิจำนวนเท่าไร”

นายวิณะโรจน์ กล่าวว่า แผนปี 2561-2565 บูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ ให้ครอบคลุมเป้าหมาย 1.6 ล้านไร่ ในพื้นที่ 72 จังหวัด แต่เบื้องต้นมีแผนบูรณาการการทำงานเพื่อพัฒนาที่ดิน ส.ป.ก. ระหว่างกรมชลประทานและ ส.ป.ก. เพื่อเพิ่มแหล่งน้ำต้นทุนและเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำตลอดจนระบบกระจายน้ำไปยังแปลงเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างอาชีพ รายได้ให้เกษตรกรได้อย่างมั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

‘ส.ป.ก.-กรมชล’ทุ่ม5.4พันล้าน จัดการสาธารณูปโภคเข้าพื้นที่

นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เปิดเผยว่า ได้ร่วมกับ 8 หน่วยงาน กรมชลประทาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาที่ดิน ส.ป.ก.ตามแผนปี 2561-2565 เป้าหมาย 1.6 ล้านไร่ ให้ครอบคลุมพื้นที่ 72 จังหวัด

“ได้มีการร่วมบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ที่กล่าวมา โดยแบ่งเป็นการดำเนินการร่วมกับเฉพาะกรมชลประทาน ตามแผน 5 ปี จำนวน 110 โครงการ ครอบคลุม 17 จังหวัด ภายใต้งบประมาณ 5,393.22 ล้านบาท ครอบคลุมพื้นที่ ส.ป.ก.จำนวน 157,151 ไร่ ปี 2561 ดำเนินการจำนวน 15 โครงการ วงเงิน 1,046.29 ล้านบาท ครอบคลุมพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ 38,651 ไร่ ดำเนินการไปแล้ว 8 โครงการ วงเงิน 208.33 ล้านบาท อยู่ระหว่างดำเนินการ 7 โครงการ วงเงิน 837.96 ล้านบาท ส่วนปี 2562 มีแผนดำเนินการ 27 โครงการ วงเงิน 987.45 ล้านบาท ครอบคลุมพื้นที่ ประมาณ 40,000 ไร่”

นายวิณะโรจน์กล่าว และว่า นอกจากนี้ยังมีแผนที่จะดำเนินการในช่วงปี 2563-2565 อีก 68 โครงการ จะมีพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้นอีกกว่า 78,500 ไร่ ภายใต้งบเงิน 3,923.48 ล้านบาท

ส.ป.ก. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพียงหน่วยงานเดียวจะดำเนินการไม่ได้ ต้องมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้ที่ดิน ส.ป.ก.มีทั้งระบบไฟฟ้า ประปา ถนน และสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จะให้เกษตรกรใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ เพื่อไม่ให้เกิดคนไร้ที่ดิน ส.ป.ก.ที่รัฐบาลแจกให้นำไปขายต่อ และที่ดิน ส.ป.ก.ก็จะกลายเป็นของนายทุน เกษตรกรคนยากจนก็จะกลายเป็นคนไม่มีที่ทำกินเช่นเคย และขณะนี้ได้จัดเจ้าหน้าที่ของ ส.ป.ก.ลงพื้นที่สำรวจความถูกต้องของสิทธิ หากพบว่าไม่ถูกต้องก็ต้องนำมาจัดสรรใหม่ คาดว่าเร็วๆ นี้ซึ่งไม่เกินปีนี้น่าจะสามารถสรุปได้

อีซูเร่งทำลายเนื้อวัวป่วยไปแลนด

หลายชาติสมาชิกสหภาพยุโรป (อียู) เร่งยึดและทำลายเนื้อวัวต้องสงสัยจากโรงฆ่าสัตว์แห่งหนึ่งในไปแลนดที่มีการระบุว่า โรงฆ่าสัตว์แห่งนี้ได้นำเอาวัวป่วยมาเชือดเนื้อขาย ซึ่งสร้างความหวั่นวิตกให้กับผู้บริโภคทั่วอียูว่า เนื้อวัวจากโรงงานดังกล่าวอาจเป็นตัวการแพร่กระจายโรคไปยังผู้บริโภค

ทางการไปแลนดพยายามที่จะยืนยันประเทศที่ไม่ได้รับผลกระทบว่าเนื้อวัวจากโรงฆ่าสัตว์ดังกล่าวไม่มีปัญหา โดยผู้บริหารหน่วยงานสัตวแพทย์ในไปแลนดเผยว่า มีการส่งออกเนื้อวัวราว 2.7 ตันจากโรงฆ่าสัตว์แห่งนี้ไปจำหน่ายในต่างประเทศ แต่ชาวฉวดังกล่าวก็ส่งผลให้ราคาเนื้อวัวและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเนื้อวัวของไปแลนดตกลงไปถึง 7 เปอร์เซ็นต์

ขณะที่คณะกรรมการการยุโรป (อีซี) ชี้ว่า เนื้อวัวเจ้าปัญหานี้ถูกส่งไปขายใน 13 ประเทศสมาชิกอียู ซึ่งล่าสุดได้มีการยึดและนำเนื้อวัวต้องสงสัยทั้งหมดไปทำลายแล้ว โดยโฆษกอีซีเผยว่า ได้มีการส่งทีมเข้าไปตรวจสอบเพื่อประเมินสภาพโรงฆ่าสัตว์ในไปแลนดแล้วเช่นกัน แม้ว่าขณะนี้โรงฆ่าสัตว์ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาจะปิดทำการไปแล้วก็ตาม

เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรของฝรั่งเศสเผยว่า มีการจำหน่ายเนื้อวัวต้องสงสัยให้กับผู้บริโภคในฝรั่งเศสไปแล้วราว 150 กิโลกรัม โดยผู้บริโภคได้ซื้อเนื้อวัวดังกล่าวผ่านร้านขายเนื้อหลายแห่ง และขณะนี้ร้านแต่ละแห่งกำลังเร่งเตือนผู้ซื้อที่คาดว่าจะเป็นผู้ซื้อเนื้อจากโรงเชือดที่มีปัญหาไป ทั้งนี้ ฝรั่งเศสนำเข้าเนื้อวัวจากโรงฆ่าสัตว์ที่นำเอาวัวป่วยมาเชือดขายทั้งหมด 795 กิโลกรัม

ทางการโปรตุเกสเผยว่าได้ทำลายเนื้อวัวไปแล้ว 99 กิโลกรัม ขณะที่เนื้อวัวที่ถูกส่งไปขายในโรมาเนีย ถูกทำลายทิ้งไป 1,432 กิโลกรัม ส่วนที่สวีเดนมีการนำเข้าเนื้อวัวไปแลนดรวม 239 กิโลกรัม ซึ่งในจำนวนนี้ราว 100 กิโลกรัม มีผู้ซื้อไปบริโภคแล้ว

จากข้อมูลของอีซีประเทศอื่นๆ ที่นำเข้าเนื้อวัวจากโรงเชือดแห่งนี้ไปขายยังรวมถึงสาธารณรัฐเช็ก เอลโดเนีย ฟินแลนด์ เยอรมนี ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย สโลวาเกีย และสเปน

กรณีดังกล่าวกลายเป็นข่าวอื้อฉาวหลังจากผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์ทีวีเอ็น 24 ได้ปลอมตัวเข้าไปทำงานในโรงฆ่าสัตว์ที่แสดงให้เห็นว่าการซื้อวัวป่วยในราคาถูกมาเชือดขาย ซึ่งวัวบางตัวถึงกับเดินไม่ได้ และต้องถูกลากเข้าไปในโรงเชือด จนทำให้เกิดคำถามตามมาถึงคุณภาพของเนื้อวัวว่าจะทำให้เกิดอันตรายกับผู้บริโภคหรือไม่ (เอเอฟพี)

ดิจิทัลองค์กร ของที่กิจการยุคใหม่ต้องมี

ปีที่แล้ว สถาบันไทยพัฒน์ ได้ชี้ให้เห็นทิศทาง CSR หนึ่งในเรื่อง **Corporate Digizenship** จากอิทธิพลของโลกยุคดิจิทัล ที่บริษัทต้องพร้อมรับมือกับประเด็นปัญหาหรือเป็น **“ผลกระทบเชิงลบ”** จาก

การดำเนินงานขององค์กร ที่ถูกนำไปขยายผลทางสื่อสังคมออนไลน์ ปัญหาการพิสูจน์และยืนยันตัวตนกับการเปิดบัญชีทำธุรกรรมออนไลน์ ปัญหาข้อพิพาทในระบบการค้าอิเล็กทรอนิกส์จากผู้ให้บริการส่งพัสดุ ปัญหาการโอนเงินข้ามหน่วยงานผ่านระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่า ขอบเขตความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ เคลื่อนตัวจากโลกกายภาพ มาสู่โลกดิจิทัล องค์กรผู้เป็นเจ้าของระบบ หรือเจ้าของธุรกรรมไม่สามารถปฏิเสธหรือผลักภาระความรับผิดชอบ เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น แม้จะเป็นการกระทำของมิชจาชีพ หรือในบางกรณี เป็นความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของลูกค้าก็ตาม

กิจการในห่วงโซ่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดิจิทัล จำเป็นที่จะต้องปรับขอบเขตเรื่อง CSR จากการคำนึงถึงเพียงภูมิทัศน์ (Landscape) หรือพื้นที่ที่ความรับผิดชอบต่อสังคมทางกายภาพ ให้ครอบคลุมดิจิทัล (Digiscape) หรืออาณาเขตที่เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมออนไลน์

ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่ธุรกิจดิจิทัลทั้งทางตรงและทางอ้อม จะต้องแสดงให้เห็นถึงการประกอบธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อความเป็นดิจิทัลของกิจการ หรือ Corporate Digizenship อาทิ การมีนโยบายและมาตรการในการป้องกันและรับมือกับภัยหรือ

ความเสียหายทางดิจิทัล การรับประกันและการเยียวยาความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการจัดทำแผนฉุกเฉินหรือแผนสำรองเพื่อบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ในกรณีที่มีอุบัติเหตุหรือวิกฤตจากเหตุดิจิทัลเกิดขึ้น

ในปีนี้จะได้เห็นบริษัทที่ใช้โอกาสจากโลกดิจิทัล โดยเฉพาะวิสาหกิจเริ่มต้น หรือกิจการ Startup ที่เกิดใหม่ นำเรื่อง CSR มาพัฒนาเป็นโมเดลธุรกิจที่คำนึงถึงชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ในทางที่สร้าง **“ผลกระทบเชิงบวก”** เพิ่มมากขึ้น

ตัวอย่างของบริษัท **“Local Alike”** (โลคอล อไลค์) ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในรูปแบบทั้งเว็บไซต์ เฟซบุ๊กแฟนเพจ อินสตาแกรม แนะนำการท่องเที่ยวในชุมชน 4 รูปแบบ คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลที่พักโฮมสเตย์ และกิจกรรมน่าสนใจ ในชุมชนให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วโลก เพื่อให้เดินทางเข้ามาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กระจายรายได้ให้กับชุมชน

ซึ่งปัจจุบันมีอยู่กว่า 30 ชุมชนโดยรายได้ในส่วนนี้ของแพ็คเกจทัวร์ชุมชน โลคอลอไลค์ ยังจัดสรรไว้สำหรับใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้กับชุมชนอื่นๆ ต่อไปด้วย

กรณีศึกษาของร้าน **“Jones’ Salad”** (โจนส์สลัด) ธุรกิจร้านอาหารประเภทสลัดเพื่อสุขภาพ เสิร์ฟด้วยผักออร์แกนิก ใช้สื่อสังคมออนไลน์เผยแพร่อินโฟกราฟิกและการตูนให้ความรู้ด้านสุขภาพ ด้วยสไตล์เก๋ว่า **เราจะลดจำนวนคนป่วยในโรงพยาบาล ด้วยการทำเรื่องสุขภาพให้ง่าย สนุก และอร่อย** ปัจจุบัน มีผู้ติดตามในเฟซบุ๊กมากกว่าล้านคน และมีร้านผักสลัด 7 สาขา ซึ่งมีจุดเด่นที่น้ำสลัด และเมนูอาหารสุขภาพ มีลูกค้าแนะนำร้านจากผู้ติดตามและการบอกต่อในสื่อออนไลน์

ปฏิเสธไม่ได้ว่า อิทธิพลของดิจิทัล ที่ทอดมายังช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ ได้กลายเป็นหนึ่งในตัวแปรสำคัญทางธุรกิจ ขนาดที่สามารถมีบริษัทหน้าใหม่ใช้พัฒนาเป็นจิ๊กซอว์หลักในโมเดลธุรกิจและแจ้งเกิดได้ในวงการ

การกำหนด **“วิสัยทัศน์”** องค์กร มีความสำคัญต่อทิศทางการดำเนินธุรกิจแบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ฉะนั้น การค้นหา **“ดิจิทัลทัศน์”** องค์กรเพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่แปรเปลี่ยนไป มีความจำเป็นต่อทิศทางการดำเนินธุรกิจในวันข้างหน้า ฉะนั้น

สำรวจเส้นทางกาแฟไทย

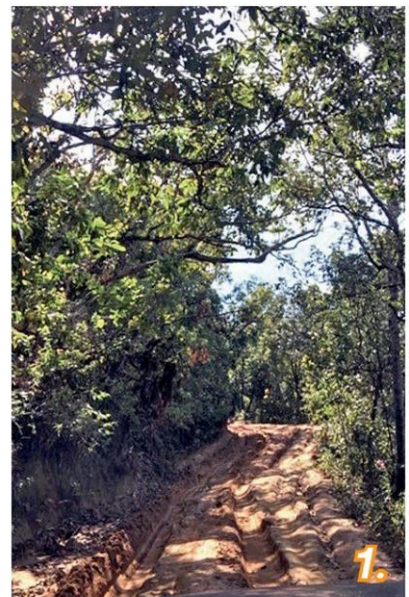
ปักหมุดภาคเหนือ 'เมืองกาแฟ' สู่ก้าวที่ไกลกว่า... ขึ้นชั้นระดับโลก

คุณบงกชชศฎา ไชยพรหม ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนอมก้อย กับเมล็ดกาแฟชนะเลิศ การประกวดสุดยอดเมล็ดกาแฟไทย

นายวัลลภ ปัสนานนท์ เจ้าของร้าน nine-one coffee

ววันที่ 14-17 กุมภาพันธ์นี้ จังหวัดเชียงใหม่ ในฐานะเมืองกาแฟจะมีการประชุมการพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟในอาเซียน ครั้งที่ 1 หรือ 1st ASEAN Coffee Industry Development Conference : ACID ที่ศูนย์การประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา โดยมีเป้าหมายการขึ้นเป็นผู้นำการผลิตและการค้ากาแฟคุณภาพในภูมิภาคอาเซียน และก้าวไกลสู่ตลาดโลกภายใต้ภาพลักษณ์กาแฟไทย ภายในปี 2564 ตามกำหนดของแผนยุทธศาสตร์กาแฟ ปี 2560-2564 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บริษัท เอ็น.ซี.ซี. แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดิเวลลอปเม้นท์ จำกัด ในฐานะผู้ดูแลโปรเจกต์นี้ จึงพาคณะสื่อมวลชนกลุ่มเล็กๆ ไปสำรวจเส้นทางกาแฟไทยทางภาคเหนือ ซึ่งจะเป็นกิจกรรมหนึ่งในงานการประชุม จัดให้สำหรับผู้เข้าร่วมงานที่ประสงค์จะศึกษาดูเส้นทางกาแฟ ตั้งแต่

ต้นน้ำ-แหล่งเพาะปลูก กลางน้ำ-กระบวนการผลิต และปลายน้ำ-ร้านกาแฟ ร้านจำหน่ายกาแฟ

เอ็น.ซี.ซี. พาคณะสื่อมวลชนไปดูเส้นทางกาแฟที่ อ.ดอยสะเก็ด จุดแรกที่เยี่ยมชมคือ "พานาคอฟฟี่" บริษัทผลิตกาแฟและศูนย์การเรียนรู้กาแฟครบวงจรที่เพิ่งก่อตั้ง ในเครือไทยเบฟเวอเรจ

ที่นี่เน้นกระบวนการทำงานโดยเครื่องจักรนำเข้าจากต่างประเทศ เริ่มตั้งแต่การเตรียมเมล็ดที่รับซื้อผลผลิตจากชาวไร่ ด้วยการคัดแยกเลือกผลเชอร์รี่กาแฟดีล้างทำความสะอาด ปอกเปลือกลอกเมือก หักทิ้งไว้ และนำไปตากหรือผึ่งแดดไล่ความชื้นก่อนนำไปคั่วให้เกิดกลิ่นหอมและรสชาติ จัดส่งลูกค้าตามออเดอร์ ไม่มีหน้าร้าน

จุดต่อไปคือ **โครงการหลวงตีนตก คุณพักพงศ์ ชัยวุฒิ** ผู้จัดการร้านโครงการหลวงตีนตก เล่าความเป็นมาของโครงการว่า เริ่มต้นทุน

ประเดิมที่ 300,000 บาท ก่อตั้งขึ้นตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาพื้นที่สีแดงที่เคยปลูกฝิ่นทำไร่เลื่อนลอย จนไม่เหลือป่า

ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงให้อาจารย์และศาสตราจารย์จากไต้หวันเข้ามาช่วยพัฒนาพื้นที่ซึ่งก่อนจะเป็นไร่กาแฟ เคยเป็นพื้นที่ปลูกชาใบเมี่ยง หรือชาอัสสัม ที่นิยมบริโภคเมื่อในอดีต แต่ความนิยมค่อยๆ จางหาย ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงนำเข้าพันธุ์กาแฟอาราบิก้ามาทดลองปลูกจนปัจจุบันการปลูกกาแฟทางภาคเหนือจะเป็นอาราบิก้าทั้งหมด

โครงการหลวงแห่งนี้คือศูนย์การเรียนรู้สำหรับชาวบ้าน ชาวไร่ แต่ละแตกต่างจากศูนย์อื่น ๆ คือไม่มีแปลงสาธิต ใช้อีวีสิงเจ้าหน้าที่นักวิชาการไปสอนที่บ้าน

โครงการหลวงตีนตกมีเนื้อที่ประมาณ

มติชน

Matchon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/เศรษฐกิจ

วันที่: อาทิตย์ 3 กุมภาพันธ์ 2562

ปีที่: 42

ฉบับที่: 14938

หน้า: 5(บน)

Col.Inch: 136.11 Ad Value: 210,970.50

PRValue (x3): 632,911.50 Clip: Full Color

คอลัมน์: เฉลียงไอเดีย: สสำรวจเส้นทางกาแฟไทย ปักหมุดภาคเหนือ'เมืองกาแฟ' สู้ก้าวที่ไกลกว่า...

100 กว่าไร่ เป็นการปลูกพืชผัก-ผลไม้แบบไร้ผสมผสาน ต้นกาแฟจะปลูกแซมกับต้นไม้ใหญ่ ต้นชาเมี่ยง ที่ปรับวิธีขายจากที่ชาวไร่เคยเก็บใบแก่ชาเมี่ยงมาหมักมาหนึ่งชามกัลละ 5 บาท ทางโครงการจะแนะนำให้ได้ยอดอ่อนใบชาเท่านั้น เพิ่มมูลค่าการขายได้ถึง 2,000 บาทต่อกิโลกรัม

ปัจจุบันโครงการหลวงตีนตกมีพื้นที่ซึ่งรวมของชาวบ้านที่เข้าโครงการด้วยประมาณ 20,000 กว่าไร่ โดยผลผลิตกาแฟที่เก็บได้จะนำมาขายที่นี่ ทางโครงการจะนำมาผลิตเป็นกาแฟส่งขาย ลูกค้าหลักคือ อเมซอนและเบลคแคนยอน

อีกหนึ่งโครงการหลวงที่ได้ไปเยี่ยมชม คือ **ศูนย์ป่าเมี่ยง** ภายใต้การดูแลของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ซึ่งที่นี้จะใกล้เคียงกับโครงการหลวงตีนตก คือมาช่วยแก้ปัญหาของชาวบ้านที่อาชีพปลูกไร่ชาเมี่ยงไม่สร้างรายได้ ราคาตกต่ำเพราะไม่เป็นสินค้ายอดนิยมอีกต่อไป

สำหรับที่นี่ไม่ได้สอนชาวบ้านปลูกกาแฟ แต่จะสอนวิธีการทำอย่างไรให้คุณภาพกาแฟดีขึ้นโดยไม่ต้องพ่นยา แต่ใช้วิธีชีวพันธุ ป้องกันมอดจากผลกาแฟ เพื่อไม่ให้แหล่งน้ำเสียจากการใช้ยา รวมถึงเป็นตลาดรับซื้อเชอร์รี่กาแฟเช่นเดียวกับโครงการหลวงตีนตก

จากศูนย์ป่าเมี่ยง คณะออกเดินทางไปดูธุรกิจกาแฟที่เจ้าของปลูกเอง ผลิตเอง และขายเอง ที่ร้านกาแฟ **"nine-one coffee"** ริมธารบ้านเมี่ยง

คุณลักษณะท่าทางและการแต่งตัว บอกได้เลยว่าเจ้าของร้านไม่ใช่คนที่นี่แน่นอน "ผมเป็นคนอีสานครับ" **วัลลภ ปัสานนท์** เจ้าของร้านกล่าวอย่างอารมณ์ดี พร้อมเท้าความที่มาของร้านซึ่งเปิดมาประมาณปี 2540 ที่การดื่มกาแฟสดยังถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับเมืองไทย

"เปิดร้านกาแฟด้วยเหตุบังเอิญ เหตุผลตอนนั้นคืออยากทำที่ดินแปลงหนึ่งที่มีความเป็นธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์ให้คงอยู่ในสภาพเดิมที่เคยเป็นมาในยุคกว่า 100 ปี ด้วยเพราะเป็นคนรักธรรมชาติ จึงอยากพัฒนาพื้นที่พื้นที่ให้กลับมามีชีวิตอีกครั้ง หลังจากหมดยุคชาเมี่ยงเฟื่องฟูสวนชาเมี่ยงก็ถูกทิ้งร้าง"

คุณวัลลภ อดีตข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ตัดใจเล่นของป่าธรรมชาติที่นี่ตัดสินใจลาออกจากราชการ นำเงินเก็บมาซื้อที่ดินนี้ สิ่งแรกที่นึกถึงคือจะทำเกษตรอะไร ก็มาลงตัวที่กาแฟ ด้วยเหตุผลว่าไม่ต้องตัดต้นไม้ใหญ่

สามารถปลูกกาแฟแซมได้ สวนเมี่ยงที่เคยอยู่ก็ยังมีอยู่ได้ จึงศึกษาหาข้อมูลอย่างจริงจังก่อนลงมือทำเพราะมีแนวคิดว่ามีเมื่อเลือกอาชีพเกษตรกรรมแล้วต้องทำแบบพึ่งพาตัวเองอย่างยั่งยืนได้ หากยืนด้วยขาตัวเองไม่ได้ที่สุดต้องขึ้นกับตลาดตามฤดูกาล ซึ่งหมายถึงว่าโอกาสไม่สำเร็จมีสูง จึงตัดสินใจทำกาแฟแนวใหม่ คือปลูกเองแปรรูปเอง คั่วเอง และทำร้านเอง

"ทำร้านของตัวเองขายผลผลิตที่ปลูกอยู่ในสวนด้านหลังร้าน มีแบรนด์ของตัวเอง ทำตั้งแต่ฟาร์มสู่ถ้วย หรือบางคนเรียกว่า 'seed to cup'"

พึ่งเหตุผลแล้ว ไม่สงสัยเลยว่าแบรนด์ **"nine-one coffee"** มาจากคำพ้องเสียง **"นาย-วัล"** นั่นเอง! ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งร้านกาแฟดัง ถูกรีวิวจากบล็อกเกอร์และเว็บไซต์ต่างๆ ด้วยเพราะตัวนายวัลได้รับการยกย่อง

3.

2.

4.

- 1.ทางขึ้นคอยดูไร่กาแฟ ที่ อ.อมก๋อย
- 2.เชอร์รี่กาแฟในศูนย์ทดลอง โครงการหลวง ตีนตก
- 3.เครื่องปลอกเปลือกผลเชอร์รี่กาแฟ นำเข้าจากโคลัมเบีย ของศูนย์ป่าเมี่ยง
- 4.โรงคั่วเมล็ดเชอร์รี่กาแฟ และล้างเมือกทำความสะอาด ที่ใช้เครื่องจักรทั้งหมด ของพานาคอฟที่

จากรางวัล **"Best Espresso"**

2014 Thailand Indy Barista

champion" และยังมีกาแฟป่าเมี่ยง

โอเปีย กาแฟไทยรายเดียวที่ถูกนำไป

แข่งขันในเวที National Thailand

Brewer Cup Championship 2017

และล่าสุดในรายการแข่งขัน World

Siphonist Champion 2018 ที่กรุง

โตเกียว ประเทศญี่ปุ่น บาริสต้าไทย

สามารถคว้าแชมป์ จากการเบลนด์

กาแฟ 3 ชนิด คือกาแฟ **Nine one**

กาแฟ **Gesha** น่าน และกาแฟ

Panama Geisha Ninety Plus ที่

ตอนนี้เป็นกาแฟเบลนด์สัญชาติไทย

ที่ไม่ธรรมดา ราคาขายอยู่ที่ 15,000

บาท/กิโลกรัม หรือช้อตละ 500 บาท

โดยประมาณ

ถามคุณวัลลภว่าประสบความสำเร็จแล้วหรือไม่

"ไม่สำเร็จเต็มที่ยัง

มีสิ่งที่ยากทำ การสร้างคาเฟ่กาแฟ

ไทยให้ชัดเจนเป็นที่รู้จักมากขึ้น

คือเป้าหมายที่ต้องทำต่อ"

คุณวัลลภกล่าวตอบ ก่อนที่คณะ

จะลาจาก มุ่งหน้าสู่ อ.อมก๋อย จุด

สุดท้ายของทริป

คุณบงกชชศฎา ไชยพรหม

ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอมก๋อย

หรือพี่กา ที่คนในชุมชนเรียก ยินรอ

อยู่แล้วเพื่อพาไปดูไร่กาแฟบนดอย
รู้ซึ้งแล้วว่า “กิโลมั่ว” ของจริง
มันเป็นยังไง เพราะคณะขึ้นดอยใน
ช่วงบ่าย ระยะทางไม่กี่กิโล แต่กว่าจะ
ลงดอยก็เย็นพอดี เพราะทางขึ้น จะ
ใช้คำว่าถนนก็ไม่แน่ใจ ทางชันและคดเคี้ยวเป็น
หลุม-บ่อเกือบจะตลอดทาง ถ้าคนขับไม่ชำนาญ
ทางมีเสียวจะตกเหวข้างทางเอาได้ง่ายๆ
จุดที่คุณภาพกาแฟเป็นของลูกฟาร์มคนหนึ่ง
ของวิสาหกิจชุมชนหนองก้อยที่คุณภาพดูแลอยู่
ปัจจุบันมีสมาชิกรวม 93 ครัวเรือน ส่วนใหญ่
กาแฟเบลนด์สัญชาติไทย กิโลกรัมละ
15,000 บาท

เป็นกะเหรี่ยง

คุณภาพเล่าถึงจุดเริ่มต้นการรวมตัวเป็น
วิสาหกิจชุมชน เพราะเป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีปัญหา
เรื่องฝิ่น เพราะคนที่นี่ 95% เป็นชาวชนเผ่า แค่
5% เป็นคนพื้นราบ ซึ่งยูเอ็นหรือสหประชาชาติ
เคยมาที่นี่เมื่อปี 2529 มาแนะนำโครงการปลูก
พืชผลไม้เมืองหนาวเพื่อทดแทนฝิ่น มีทั้งกาแฟ
เซอร์รี อีโวกาโด ฯลฯ หลังจากนั้นได้มอบโครงการ
ให้รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยดูแลต่อ แต่ไม่
ประสบความสำเร็จเพราะไม่มีตลาดรับซื้อ ชาว
บ้านจึงไม่สนใจ จึงตัดสินใจลาออกจากที่ทำงาน
ประจำมาชักชวนชาวบ้านทำไร่กาแฟ รวมตัวกัน
เหมือนคลัสเตอร์ คือวิสาหกิจชุมชนหนองก้อยอย่าง
ในปัจจุบัน พยายามสร้างชื่อกาแฟหนองก้อย ส่ง
ผลผลิตเข้าประกวดเวทีต่างๆ ล่าสุดคว้ารางวัล
ชนะเลิศจากการประกวดสุดยอดเมล็ดกาแฟ
ไทย ครั้งที่ 1 รางวัลถ้วยพระราชทานสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งานการ

ประชุมการพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟในอาเซียน
ครั้งที่ 1 หรือ ACID นั่นเอง!!

“ทางบ้านเคยถ้ามั่วยอมน้อยเพื่ออะไร
เพราะเราเป็นชาวหนองก้อยตั้งแต่เกิดไง อยาก
เห็นถิ่นที่อยู่พัฒนาดีขึ้น คนชุมชนอยู่ดีกินดีขึ้น
อย่างยั่งยืน สุดท้ายทางบ้านเข้าใจในสิ่งที่ตั้งใจ
และร่วมกันกับเรากับชุมชน”

อีกหนึ่งทริปดีๆ ได้เห็นความตั้งใจร่วมใจ
ของคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเชื่อว่าหากคนส่วนใหญ่คิด
และลงมือทำ ช่วยกัน เมืองกาแฟคงไม่หยุด
ที่ภาคเหนือ แต่จะโด่งดังระดับโลก เพราะ
อยู่ในเขตบีน เบลท์ เช่นเดียวกับเวียดนาม
อินโดนีเซียที่ติดชาร์ตไปแล้ว

เกษมณี นันทรัตนพงค์

จัดกิจกรรมวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลก ดันลุ่มน้ำอิงขึ้นทะเบียนแรมซาไซต์

ที่ บริเวณป่าชุ่มน้ำบ้านงามเมือง อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่าย และหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อการจัดการลุ่มน้ำอิงอย่างยั่งยืน สถาบันความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและอาเซียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สมาคมแม่น้ำเพื่อชีวิต สถาบันชุมชนลุ่มน้ำโขง โองเฮียนแม่น้ำของสภาประชาชนลุ่มน้ำอิงและชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำ

อิงตอนล่างและบ้านงามเมือง ร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์สร้างความเข้าใจ “วันพื้นที่ชุ่มน้ำในลุ่มน้ำอิง (Ing Wetland day, Wetland We Care) | ซึ่งตรงกับวันที่ 2 กุมภาพันธ์ของทุกปี

พร้อมกับมีการลงนามกรอบปฏิญญาลุ่มน้ำอิง “การจัดการลุ่มน้ำอิงกับการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” เพื่อประกาศเจตนารมณ์และส่งเสริมความห่วงใยต่อพื้นที่ชุ่มน้ำในลุ่มน้ำอิง และร่วมแสดงพลังให้มีการขึ้นทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำ เพื่อให้ได้รับการคุ้มครองภายใต้เงื่อนไขของอนุสัญญาแรมซาร์

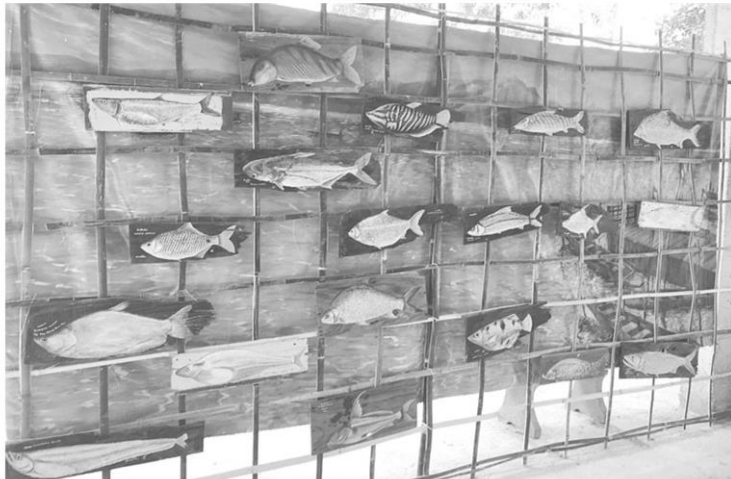
ภายในงานได้มีนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับลุ่มน้ำอิง การประกวดภาพวาดเด็กนักเรียน การแข่งขันทำอาหารจากทรัพยากรพื้นที่ชุ่มน้ำอิง รวมทั้งเวทีเสวนา “พื้นที่ชุ่มน้ำลุ่มน้ำอิงกับการขึ้นทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำ”

ทั้งนี้ป่าริมน้ำอิง หรือป่าชุ่มน้ำลุ่มน้ำอิง มีความเป็นเอกลักษณ์นิเวศป่าชุ่มน้ำหนึ่งเดียวในภาคเหนือของประเทศไทย มีพื้นที่ 4.5 ล้านไร่ ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทั้งดิน น้ำ ป่า ที่รวมเป็นลุ่มน้ำอิงตลอดความยาว 260 กิโลเมตรที่ไหลผ่านจังหวัดพะเยาและเชียงราย ลงสู่แม่น้ำโขง และเชื่อมโยงเป็นระบบนิเวศสืบต่อกันกับแม่น้ำโขง จากข้อมูลการสำรวจจาก

พบว่า มีความหนาแน่นและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงพันธุ์สัตว์น้ำ ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ป่า นก สามารถนำเสนอขึ้นทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำตามอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ

นายเดชภัคณ์ มะโนวงศ์ เลขาธิการสภาประชาชนลุ่มน้ำอิง กล่าวว่า เราต้องการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะพื้นที่ชุ่มน้ำเพราะมีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา และหล่อเลี้ยงวิถีชีวิตของชาวบ้าน เราพยายามสร้างแหล่งเรียนรู้ตลอดลุ่มน้ำอิงและวางเป้าหมายยุทธศาสตร์พื้นที่ชุ่มน้ำอิง เพราะนับวันพื้นที่เหล่านี้จะถูกบุกรุกมากขึ้น

นายเดชภัคณ์กล่าวว่า สภาประชาชนลุ่มน้ำอิงได้ทำการสำรวจพื้นที่ชุ่มน้ำอิงพบว่า ในแต่ละปีจะมีปลาวายมาวางไข่ในพื้นที่เหล่านี้ซึ่งเป็นระบบนิเวศที่เป็นแหล่งอาหารของ

เขตอนุรักษ์น้ำร่องที่บ้านน้ำแพร่ หลังจากนั้นเห็นผลและนำไปสู่การขยายผล พอมาถึงวันนี้เรากำลังพูดถึงการสร้างภูมิคุ้มกันให้เป็นเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งตอนแรกชาวบ้านไม่เข้าใจเพราะไม่ได้มีกฎหมายเฉพาะเหมือนป่าอนุรักษ์ต่างๆ แต่พื้นที่เหล่านี้พิเศษคือชาวบ้านยังสามารถเข้ามาใช้ประโยชน์

ได้ ซึ่งในแม่น้ำอิงเหลืออยู่ 17 แปลง กว่า 8 พันไร่ เป็นพื้นที่สุดท้ายในลุ่มน้ำอิงที่ชาวบ้านยังได้ใช้ประโยชน์ หากได้ขึ้นทะเบียนก็จะมีมาตรการคุ้มครองตามมติคณะรัฐมนตรี ทำให้เกิดภูมิคุ้มกันหลายชั้นขึ้น แต่เรายังไม่สามารถเสนอได้ทั้ง 17 แปลง แต่สามารถเสนอได้อย่างน้อย 4 แปลง

“เราได้เสนอเรื่องความหลากหลายไปที่จังหวัด ตอนนี้ได้มีคำสั่งจากผู้ว่าราชการในการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแล ซึ่งเป็นความก้าวหน้าในการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชน หลังจากนั้นสภาประชาชนลุ่มน้ำอิงก็จะเสนอพื้นที่ไปยังที่ประชุม

คณะกรรมการ หากคณะกรรมการเห็นด้วยก็เสนอต่อไปที่สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ก่อนที่จะนำเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรี” นายสมเกียรติกล่าว นายนิวัฒน์ ร้อยแก้ว ประธานกลุ่มรักษ์เชียงของกล่าวว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชุ่มน้ำนั้น มีทั้งปัญหาภายในและภายนอก โดย

ภายในเกิดจากชุมชนเอาพื้นที่มาแบ่งปันและเปลี่ยนสภาพจากป่าให้เป็นสวนเกษตรหรืออาคารก่อสร้างเพราะยังไม่รู้ว่าป่ามีความสำคัญอย่างไร ขณะเดียวกันได้เกิดจากนโยบายของรัฐที่ต้องการพัฒนา แต่ไม่เข้าใจพื้นที่และเป็นการพัฒนาที่

คนน้ำอิง 8 แสนคน และมีปลากินตลอดขอแค่รักษาไว้โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงเงินทอง พื้นที่ชุ่มน้ำจึงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจชุมชนและเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เราพยายามผลักดันให้พื้นที่เหล่านี้ได้รับการจดทะเบียนให้ได้รับการรับรองตามกฎหมายเพราะพื้นที่ที่มีความเสี่ยงถูกรุกราน บางครั้งก็เป็นแหล่งหลบภัยให้พัฒนาไปในแนวทางอื่น ดังนั้น พื้นที่ทั้งหมด 17 ป่าชุ่มน้ำจึงเป็นวาระเร่งด่วนที่ได้รับความคุ้มครอง

นายวิฑูรย์ ภิวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านห้วยสัก กล่าวว่า ในพื้นที่หมู่บ้านได้ขึ้นทะเบียนป่าหวงห้ามซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำประมาณ 2 พันไร่ตั้งแต่ปี 2500 โดยระบุว่าป่านั้นเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ จนปี 2510 ชาวบ้านได้แผ้วถาง ต่อมาเจ้าหน้าที่รัฐได้ออกเอกสารสิทธิให้โดยที่ชาวบ้านไม่ได้เรียกร้อง และมีนายทุนได้กว้านซื้อที่ดินขายให้กับบริษัทซีพีและต่อมาได้มีการจัดการพื้นที่โดยเอาต้นไม้ทิ้งน้ำ ทิ้งๆ ที่เมื่อก่อนเป็นพื้นที่ขึ้นยอดหรือแหล่งทำกินของหมู่บ้าน

ขณะนี้ชาวบ้านจึงได้ทำหนังสือถึงทางการเพื่อขอให้พื้นที่ดังกล่าวกลับไปเป็นพื้นที่สาธารณะอีกครั้ง นายสุทธิ มะลิทอง นักวิชาการจากสถาบัน

ความหลากหลายทางชีวภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย กล่าวว่า การขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำมีเกณฑ์พิจารณา 8 ข้อ เช่น เป็นพื้นที่พิเศษอย่างไร อย่างกรณีลุ่มน้ำอิงเมื่อถึงหน้าฝนก็จะมีน้ำท่วมสูงในป่าเหล่านี้ ซึ่งในภาคเหนือเหลือแค่แม่น้ำอิง และจากการสำรวจยังพบสัตว์กว่าร้อยชนิดซึ่งเยอะมาก แถมยังเจอสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ เช่น เลือดปลา นากใหญ่ และยังมีบอนกอยพอยอย่างน้อย 36 ชนิด ซึ่งจริงๆ แล้ว หากเข้าหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งก็สามารถขึ้นทะเบียนได้แล้ว แต่ลุ่มน้ำอิงอยู่ในเกณฑ์ถึง 5 ข้อ

นายสมเกียรติ เชื้อนเชียงสา นายกสมาคมแม่ น้ำเพื่อชีวิต กล่าวว่า ปี 2540 แม่ น้ำอิงเกิดสภาวะวิกฤติ ทั้งปริมาณน้ำลดลงและพื้นที่ถูกรุกรานจนแทบหาปลาไม่ได้ จึงได้มีการตกลงทำ

ไม่สมเหตุผลผลเนื่องจากไม่มีความรู้ เช่น การก่อสร้างบนพื้นที่ชุ่มน้ำทำให้พื้นที่เสียหาย หรืออย่างกรณีบ้านบุญเรื่องที่รัฐพยายามเอาไปทำเขตเศรษฐกิจพิเศษ

“ปัญหาใหญ่ของประเทศไทยคือเรื่องการจัดการน้ำ ทั้งน้ำท่วมน้ำแล้ง ซึ่งทุกรัฐบาลต่างเผชิญปัญหา ที่ผ่านมาพื้นที่ชุ่มน้ำถูกระทำอย่างหนักเพราะไม่มีภูมิคุ้มกัน แม้เป็นพื้นที่สาธารณะแล้วก็ยังถูกเอาไปเปลี่ยนสภาพเป็นอย่างอื่น ทั้งๆ ที่เป็นพื้นที่ที่มีประโยชน์มหาศาล เป็นนิเวศเศรษฐกิจศาสตร์ หากรัฐบาลไม่เข้าใจและออกนโยบายพัฒนาพื้นที่แบบนี้ก็จะเกิดปัญหา ผมคิดว่าส่วนที่สำคัญที่สุดคือภาคประชาสังคม เพราะสามารถเปลี่ยนกระบวนทัศน์ได้ เช่นเดียวกับการขับเคลื่อนพื้นที่ลุ่มน้ำนั้น ส่วนท้องถิ่นสำคัญ” นายนิวัฒน์กล่าว.